

Szerkesztési iroda:

Főiac, Csulak-féle ház,
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények
 küldendők.

Kiadó hivatal:

Pollák Mór könyvnyomdája,
 horá a hirdetések és
 előfizetési pénzek
 bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A háromszéki „Háziipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-
 kint kétszer:
 osztoritökön és vasár ap.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz, vagy
 vidékre postán küldve

Egész évre ... 6 ft — kr.
 Fél évre ... 3 ft — kr.
 Negyedévre ... 1 ft 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit-sorért, vagy
 annak helyéért 6 kr.
 Bélyegdíj külön 30 kr.
 Nyilttér sora 15 kr.

Törökország veszedelme.

(-) Csapás csapásra éri a török nemzet. Kilenc hónapi kétségbeesett borzasztó küzdelem után végre teljesen megtört. Miután a Sipka szoros muszka kezébe került, nincs kilátásunk többé, hogy Drinápolyig feltartóztassanak az orosz hadak. Onnan pedig — mint mondók, egyenes ut vezet Konstantinápolyba. Nis várának kapitulációja váratlanul lepte meg még az orosz fővezényletet is. Milán tehát hatalmába ejtette általa O-S. erbia északi részét, Antivári eleste által pedig Nikica szerte meg Montenegrónak, vagy jobban mondva Oroszországnak a biztos kikötőt az adriai tengeren.

Most már két aránytalan hadsereg áll egymással szemközt. Az orosz szerb-oláh csapatok oly tekintélyes számmal állanak, hogy e tekintetben Törökország védelme még a legvéremsébb remények szerint is lehetetlenné vált. A legnagyobb török hadtest ott áll, a hol épen semmi hasznát sem lehet venni: Bulgáriában. Ichtimon körül volna 30,000 ember, de ez még arra is kevés, hogy Gurkót feltartóztassa.

Az ellenséges csapatok létszáma ijjesztő nagyságban áll előttünk. Körülbelül így oszlanak fel:

Widdin körül 20,000 roman és szerb. Nisnél 18,000 szerb. Sofiánál 50,000, Sipka-Tirnovánál 130,000, a Lomnál 70,000, a Dobrudzsa-ban 50,000 orosz katonája áll. E roppant sereggel a porta Ruméliában legfőleg 50,000 és Bulgáriában szintén csak 50-60,000 embert állíthat szemben. A törökök eddigi veszteségei valóban iszonyúak. A sipkai katasztrófa előtt már százthuzer emberök jutott fogságba, kik közt 8000 sebesült van — Orosz hivatalos jelentések szerint a különböző csatátereken az oroszok 96,000 török hullát temettek el: vízbe fulás után 2000 török halt meg. Így január elejéig a török sereg 218,000 embert veszített azon betegek és sebesültek nélkül, kik a török kórházakban vannak. Minthogy időközben az utolsó tíz nap alatt ismét legalább 30,000 embert veszthettek, a véderő létszáma olyan óriási apadást mutat, hogy azt sikeres akcióra képesnek tekinteni nem lehet.

Ilyen állapotban ne csudálkozzunk, ha Törökországban a lelkesedés végelkeseredés váltotta fel. A lehagoltság s a kormány iránti bizalmatlanság napról-napra növekszik. Közélebről kitört az elégtelenség a parlamentben is.

Fiába! A török had-vezényletet a palota hősei tönkre tették. A Balkán-vonalon tett haszontalan intézkedések csak arra valók, hogy még inkább biztosítsák Oroszországnak a könnyű sikert. A Sipka-szoroson átnyomult gyalogság már Eski-Zágrát is megszállotta, utját pedig feltartóztatlanul folytatja Drinápoly felé.

S ezen tényállásokkal szemben Európa még mindig hallgat. Anglia késlekedő magaviselete kétélyeket támasztott bennünk. A hatalmas fegyverszünetre gondolnak ugyan, de a kivétel mind több-több akadályra talál.

Pedig most már a fegyverszünnet, és csak is ez mentheti meg Törökországot. A mi vér még ezután kifoly, az mind az égre kiált s annak átka legelső sorban a Damad compániára s Európá érdekelt államaira fog szállni. Fegyverszünnet, hol késel az éji homályban?

* Az osztrák-magyar-oláh egyezményi vámtarifja életbe lépett s a régi érték és különleges vámok megszűntek. Miután Bukurest és Bécs közt többé semmi nehézség sem forog fenn, az új szerződés e napokban közöltetik.

* Munkás egyletek Magyarországon alakíthatók ugyan, de nem social demokratikus címmel, irányval és szervezettel. A segélyegyletek, betegsegélyző és temetkezési egyletek nagy számban virágolnak az országban, közlönyeik szabadon, akadálytalanul hirdetik a social democratia elveit, programját, híveket szereznek zászlójuk köré, magasztalván az elvek külföldi hőseit, mártýrait s megünnepelevén válogatás nélkül annak emlékeit. Ausztriában és Magyarországon tiltja azonban a törvény, hogy bevallottan ily céllal társuljanak a munkások s ha alakul, mint alakult a többi közt a fővárosban is, akkor minden gyűlést csak bejelentés mellett tarthatnak. A belügyminiszterium rendeletet intézett a felmerülő visszaélések ellen, melynek megjelenése nem épen szomorú bizonyítéka rendőri viszonyainknak, mert szükséges a figyelmeztetés, ha a meglevő törvények tiszteletben nem tartatnának.

A HÁBORU.

A balkáni harcok, a törökökre nézve elenyészett a siker minden reménye. A Sipka-szoroson átnyomult Radecky hadtestének jobb szárnya már összekötetésbe jutott Gurkó tábornok seregével, mely Szófiából, hol a szerbek maradtak helyőrségnek, már megindult Tatarbazarsik felé. Az Ichtimannál volt török csapatok már Tatarbazarsiken túl hátrálnak s Fillippópet is kiűrtik.

A Sipka-szoroson át hír szerint már 80,000 orosz kelt át, s Jeni- és Eski-Zágrát megszállotta a Tundsá-völgyében.

A Sipkaszoros felől hirtelen előtört oroszok egyetlen csapással elfoglalják Drinápolyt, s ez esetben a rumeliai török sereg Tatarbazarsik környékén el lesz fogva, Drinápolytól pedig Konstantinápolyig az út nyitva lesz az oroszok előtt.

Ha a fegyverszünnet gyorsan meg nem köttetik, az orosz sereg elárasztja egész Ruméliát. És épen ezért talán — nem fog egyhamar létre jönni a fegyverszünnet.

Nis vára kapitulációja, mint újabb sürgönyök jelentik, nem föltétlenül förtent. 8000 ember tette le a fegyvert, de két szerb „tabor” a váróvból kikísérte és szabadon bocsátotta őket; a kapitulációt Lesjanin és két basa írta alá. Tíz óraker a szerbek megszállották a várost; a veszteségek igen jelentékenyek.

Antivári kapitulációja hat héti hősie védelem után következett be. A A helyőrség Saban és Selim beyek vezetése alatt 1500 emberből állott, míg a polgári lakosság száma 2600 ember volt. Az Antivári előtti montenegrói útegeket a török hajóhad ágyú szétrombolták ugyan, de a fontos helyet megmennti nem tudták. A helyőrség s a lakosok az utolsó időben iszonyú szenvedéseken mentek át, s a mig csak reményök nyílt a felmentésre, ellenállottak hősieen. De a montenegróiak a hajóhad, s a szárazföldi sereg minden ide irányuló kísérletét megghusították, s így a vár végre is kapitulálni volt kénytelen.

A sipkaszorosai katasztrófáról a következőket távirják: A 16-iki divízió Skobelev alatt, mely e hó 7-én ment át a Balkánon, 8-án a Sipkaszoros kijáratánál oldalba és hátra kerülte meg a török hadállásokat s megtámadta a törököket. Ugyanazon napon Radecky, támogatva Mirski által, heves támadást intézett bent a szorosban levő török hadállások ellen. A törökök vitézül harcoltak; egyidejűleg frontban, a balszárnyon és háttan megtámadtatva, megpróbálták Kazanlikba visszavonulni. De a visszavonulás rendetlen futássá fajult, s a törökök, teljesei körülvétetvén, megadták magukat. Az oroszok veszteségének nagyok kell lenni; a törököké is igen nagyok, minthogy visszavonulások alkalmával három oldalról jövő kereszt-tűzbe vették. Az elfogottak száma állítólag 15,000. Reuf csapatainak egy része, midőn a Trajan-szoros nagygon forcírozottat, visszavonult, és Eski-Zagra felé hátrált, de az oroszok ezt is elűzték. Skobelev még a Sipkaszorosban van, s bevárja a főhad-sereg odavonulását, mielőtt Tranova felé nyomulna, hol a jambaoli vasutvonalon a fővonálhoz csatlakozik. A Radecky hadseregének jobb szárnyán lévő kozákok már érintkezésbe jöttek Gurko csapataival.

A török parlamentből.

Egy smyrnai keresztény képviselő Enim efendi ily panaszokkal lépett föl a kormány ellen.
 „A mult évben azt mondta nekünk a kormány, hogy 600,000 katonával rendelkezik, s mi megsza-

vaztuk az ezen számhoz szükséges hitelt. De a kormány megcsalta az országot, és a szultánt, mert kérdem: hol az a 600,000 ember? A volt szerdár ekrem, Abdul Kerim kiadta védjiratát, s senkilem farszította magát elolvasásával. Én csak annyit tudok, — mond a szerdár — hogy Ruméliában csak 170 zászlóalj van. Tudni akarom tehát, hogy mi lett ebből a pénzből, a mit megszavaztak; Ki felelős azsiai vereségeinkért, hol csak 140 zászlóaljunk volt? Még egyszer kérdem, hová lett a pénz? Katonáink meztelenek és éhen halnak.

A kormánynak rég tudomása volt arról, a mire az oroszok készülődtek: miért nem tette meg a szükséges intézkedéseket? Ki felelős katasztrófainkért? (Kiáltások: Piha! Gyalázat!) Szegény ország! Szegény nép! (Tetszés.) Miért küldték, a Ház akaratá ellenére a szerencsétlen expediciót Suchum-Kaléba? Mi okból avatkoztak be a konstantinápolyi urak a háború dolgába? Ók okozták a volt szerdár bukását.

Ki a felelős? senki nem akar szólni? Hol vannak a miniszterek? Eh! nem mernek idejőnni. Miért nem küldtek idején segítséget Plevnába és Azsiába? Ki felelős szerencsétlenségeikért? Nem! a nép nem tűrhet tovább ilyen eljárást, joga van vád alá helyezni mindazon embereket, kik a nemzet legjobb véret feláldoztak. Oroszország flotta nélkül több kárt okozott nekünk, mint mi öneki flottával. Egy szóval: mi a nép képviselői, a hibát az összes végrehajtó-kormányra hárítjuk, mely minden szerencsétlenségeinket oka.

E beszédet élénk tetszéssel fogadták a parlamenten kívül is. A nagyvezér beadta lemondását, s a táviratok azóta meghozták — az új miniszterium névsorát. De a bajok főokozója ma sincs eltávolítva. Mahmud Damad ma is uralkodik.

Fővárosi levelek.

I.

Budapest, 1878. január 10.

(Victor Emanuel. — A Petőfi-társaság II. évi nagygyűlése. — Farsang. — Pestmegye nagy napja — A nemzeti zenede ünnepe.)

Fővárosi lapjaink Victor Emanuel olasz király haláláról hoznak gyászhirot, melyet az éjjeli táviró jelzett. Meghalt az olasz egység megteremtője, ki századunk második negyedének történelmében sokkal fontosabb szerepet játszott, semhogy az események nagyszerű soraiiban halála ne lenne fényes betűkkel felírva; ki nemzetünknek nemcsak igaz barátja, menekültjeink jeltőveje volt, hanem lovasgias, szeretetreméltó magánjelleme népszerűvé emelték; az ő aegise alatt született meg az Italia unita és az az Olaszország, mely alatta egységes, alkotmányos állammá fejlődött. Garibaldi, Cavour dicőségében osztozkodhatik, mint annyi kiváló emberek jelentőségében, ambar személyes nagyság és lángés tekintetében mögöttök távol maradt. A pápasággal mind haláláig küzdelmei voltak, az olasz egység megalkotásával a pápa világi uralma elsodortott. Mely vallásossággal birt, melyről a történelem sok jellemvonást feljegyezhet, bár az egyházból kiátkozott király vala. Elezte egyszerű volt. Legtöbb gyönyörűségét a vadászatban találta, fény és udvari szertartásoktól menekülni ohajtott. Victor Emanuel 1849 óta Szardinia s 1861 óta pedig Olaszország királyja. Velencét 1866-ban szerezte meg, az olasz egységet 1870-ben koszoruzta meg, midőn lakását Rómába tette át. Az egyház, mint említők, bár kiátkozta, utolsó perceiben a világos utolsó eszközeit nem tagadta meg tőle. Befezte az újhászlétes nagy munkáját, népe méltán gyászolhatta nagy halottját és szívébe zárva őrizheti emlékezetét. Rómából hónapok óta terjedtek a pápa halálhírei, a pápa jobban van s a király, ki még férfikorában élt, hirtelen pár napi szenvedés után elhunyt. II. Victor Emanuel a sardiniai király Károly Albertnek fia 1820. márc. 14-én született. Az Ausztria elleni hadjáratokban atya mellett részt vett s 1849. márc. 23-án atya leköszönése után nyomasztó viszonyok között foglalta el a trónt. Országán ütt sebeket a béke után orvosolni kezdte s mig a többi olasz tartományokban zavargások uralkodtak, addig Sardiniaiban alkotmányos élet, rendezett szabadság alapján Victor Emanuel is népszerűen uralkodott országában. 1859 ben az osztrák olasz háború kitört; eredménye lett, hogy egyesítettet Lombardia Sardiniaival, mig utóbb Velence s az egyházi-állam egy részének kivételével a többi Olaszország is Sardiniahoz kapcsolott, mire Olaszország királyi címét Victor Emanuel 1861. márc. 17-én a maga és utóái számára